

УДК 677.055

ОГЛЯД ЗАХВАТНИХ ОРГАНІВ РОБОТОТЕХНІЧНИХ ПРИБОРІВ

О.В. Носов, аспірант

Київський національний університет технологій та дизайну

Ю.А. Ковальов, кандидат технічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

С.А. Плешко, кандидат технічних наук, доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

Ключові слова: виробництво, вантаж, механізація, робототехнічний пристрій, вантажно-розвантажувальні та транспортно-складські роботи.

Успішна робота сучасного підприємства пов'язана з переміщенням великої кількості різноманітних вантажів. В зв'язку з цим, основною частиною обладнання цих підприємств є різноманітні транспортуючі та вантажопідйомні машини та пристрої, які широко використовуються при механізації та автоматизації виробничих процесів [1].

Основною задачею РП при автоматизації вантажно-розвантажувальних та транспортно-складських робіт (ВРТС-роботи) є забезпечення зв'язку між транспортними потоками, між транспортно-вантажними роботами та технологічними операціями [2, 3].

Для РП, які знаходяться в прямому контакті з деталлю для обробки, мають різноманітні захватні пристрої. До захватних пристроїв ставлять вимоги загального характеру і спеціальні, які пов'язані з конкретними умовами роботи. До числа обов'язкових вимог відносять надійність захоплення й утримання об'єкта, стабільність базування, неможливість пошкодження або руйнування поверхонь об'єкта [4, 5].

Широкий перелік захватних пристроїв наведено в роботі [6].

З широкого кола захватних пристроїв, виділяють основні типи захватних пристроїв, в залежності від характеру дії на об'єкт маніпулювання: механічні, магнітні, вакуумні, з еластичними камерами, струменеві та інші [7, 8, 9].

Механічні пристрої найчастіше використовують як засоби технологічного оснащення РП для виконання операцій транспортування, завантаження, складання тощо.

Найбільш розповсюджені захвати з пневматичними, гідравлічними та електричними приводами.

Електромеханічний привод через конструктивну складність використовується у виняткових випадках, коли доцільність його застосування обґрунтована техніко-економічними показниками [10].

Вакуумні захвати використовуються для роботи зі скляними і крихкими деталями з гладкими поверхнями [11]. Вони представляють собою гумові чи пластмасові присоски, розтруби та інші конструктивні

виконання, які щільно притискаються до деталі, а потім у камері створюється вакуум.

Подальший розвиток таких конструкцій може стати основою для механізації та автоматизації виробничих процесів.

Список використаних джерел

1. Ковальов Ю.А. Аналіз об'єктів транспортування в логістичних системах взуттєвого виробництва / Ковальов Ю.А., Плешко С.А., Лавренчук В.І. – Київ : Легка пром-сть. – 2016. – №2. – С. 25-27.

2. Ковальов Ю.А. Огляд та аналіз сучасних пристроїв для перевантаження об'єктів транспортування / Ковальов Ю.А., Плешко С.А. – Київ : Легка пром-сть. – 2017. № 1. – С. 21-29.

3. Рубанка М. М. Інноваційні технології при виготовленні швейних виробів: обладнання підготовчого цеху / Рубанка М. М., Ковальов Ю. А., Рубанка А. І. – Київ : Технології та інжиніринг., № 4(15), 2023. – С. 38-52.

4. Проць Я.І. Захоплювальні пристрої промислових роботів : навч.посібн. — Тернопіль : Тернопільський державний технічний університет ім. І. Пулюя, 2008. — 232 с.

5. Lionel Birglen. A statistical review of industrial robotic. / Lionel Birglen, Thomas. – Schlicht Robotics and Computer-Integrated Manufacturing, Volume 49, February 2018. – P. 88-97.

6. Ivanov V. New classification of industrial robotic gripping systems for sustainable production / Ivanov V., Andrusyshyn V., Pavlenko I., Pitel' J. & Bulej V. – Scientific reports, 02 January. 295 (2024).

7. Типы захватов роботом и их применение [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://dorna.ai/blog/types-of-grippers-for-robots/#pneumatic-grippers> (дата звернення 29.10.2024).

8. Механічні захватні пристрої промислових роботів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/dc8f43d7-3481-41bd-b45d-f1d0536ce32a/content> (дата звернення 29.10.2024).

9. Магнітний захват: призначення і принцип роботи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://lebedka.ua/blog/stati/magnitnyj-zahvat-poznachenie-i-princip-raboty> (дата звернення 29.10.2024).

10. Vukobratovic M. Robot-environment dynamic interaction survey and future trends // Journal of Computer and Systems Sciences International. 2010. Vol. 49. P. 329–342.

11. Дослідження експлуатаційних параметрів пневматичних захоплювальних пристроїв при автоматизації завантаження габаритних вантажів [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elartu.tntu.edu.ua/handle/lib/29670> (дата звернення 29.10.2024).